

عنوان مقاله:

ارزیابی خشکسالی و سنجش آسیب پذیری اقلیمی استان گیلان

محل انتشار:

مجله جغرافیا و مطالعات محیطی، دوره 11، شماره 42 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

پژواک راستگو - دانشجوی دکترای گروه جغرافیا آب و هواشناسی، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران

بهمن رضانی - استاد گروه جغرافیا، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران

پرویز رضایی - دانشیار گروه جغرافیا، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران

خلاصه مقاله:

کشور ایران در کمربند خشک کره زمین، تحت تاثیر پرفشار جنب حاره قرار دارد و بارش سالانه آن کم تر از یک سوم متوسط بارش جهان است. بارش اندک به همراه توزیع نامناسب زمانی و مکانی آن باعث بروز خشک سالی هایی گردیده است. در این پژوهش هدف، سنجش ابعاد آسیب پذیری استان گیلان نسبت به خشک سالی با مدل های GAMA و SUM فازی و CVI و شناسایی اقدامات مناسب به منظور کاهش آسیب های بالقوه بود. روش پژوهش تحلیلی مکانی و از نظر هدف کاربردی بود. ابتدا مولفه های شاخص آسیب پذیری اقلیمی استان گیلان در هر دو مدل FUZZY و CVI، مولفه های منابع (R)، هواشناختی (W)، دسترسی (A)، ظرفیت (C)، استفاده و بهره وری اقتصادی (U)، حفظ یکپارچگی زیست محیطی (E)، ویژگی های جغرافیایی (G) تعیین گردید. متغیرها با توابع عضویت فازی همسان شدند. در مدل SUM، بیشترین آسیب پذیری در غرب، مرکز و نواحی وسیعی از شرق استان، شهرستان رودسر با مساحت ۷۸.۲۳ درصد بود. در مدل همپوشانی GAMA، قسمت های وسیعی از غرب استان شهرستان تالش و شهرستان رشت با مساحت ۳۱.۹۲ درصد در کلاس آسیب پذیری خیلی زیاد مشاهده گردید. در بررسی مولفه های CVI، شاخص CVI کل استان ۴۴.۵٪ به دست آمد. شاخص CVI در مولفه منابع (۵۶.۱۲٪ R) بالاترین رتبه و در مولفه ۳۶.۹۴٪ کمترین رتبه را به دست آورد. در مدل CVI، بیشترین آسیب پذیری در کل شهرستان تالش با مساحت ۱۵.۵۷ درصد می باشد. درصد آسیب پذیری زیاد ۲۶.۸۴ درصد در شهرستان های رشت، صومعه سرا، رودسر و شفت مشاهده شد و شهرستان های آستارا و رضوانشهر با مساحت ۲۰.۸۸ درصد در کلاس آسیب پذیری خیلی کم مشاهده گردید.

کلمات کلیدی:

آسیب پذیری، خشک سالی، Fuzzy، CVI

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1477165>

